

Verslag Inloopavond Tenderinitiatief Zonnepark Werststeeg, Sint Michielsgestel

Datum: 20-01-2023

Tijd: 19:00-21:00

Locatie: Dorpshuis de Moerkoal

Voor deze inloopavond zijn 8 posters voorbereid:

1. Klimaatproblematiek	5. Ontwerp (concept)
2. Regionale Energiestrategie	6. Waarom deze locatie?
3. Gemeentelijk beleid	7. Vergunningsproces
4. De locatie	8. Participatie

De posters zijn als bijlage bij dit verslag gevoegd.

De posters zijn in een museumopstelling rondom de ruimte geplaatst. De eerste poster hing bij de koffietafel. Van hieruit konden bezoekers rondlopen langs de muur voor een vijftal posters met informatie over het beleid en het initiatief. Twee laatste posters met uitleg over het proces en participatie hingen bij de deur.

De avond is rustig verlopen. Er zijn veel goede vragen gesteld over uiteenlopende onderwerpen: het ontwerp, de aansluiting, netproblematiek, beplanting, planshade, brandverzekeringen, participatie mogelijkheden en het proces. De gesprekken waren redelijk, ondanks het feit dat de meeste bezoekers niet enthousiast waren over het mogelijke vooruitzicht van een zonnepark bij hen in de buurt. Er was onder omwonenden begrip voor de energietransitie. De noodzaak van duurzame opwek was duidelijk, maar tegelijkertijd was er onvrede over de mogelijke komst van een zonnepark in hun directe leefomgeving. Verschillende bezoekers hebben ons laten weten met deze kwestie te worstelen.

We hebben geprobeerd om zoveel mogelijk zorgen weg te nemen, om vragen eerlijk en duidelijk te beantwoorden, om openheid van zaken te geven over elke stap en om in oplossingen te blijven denken. We hebben mensen in dat kader ook aangeraden om tijdens een eventueel toekomstig participatieproces vooral met elkaar in gesprek te blijven. Door samen het gesprek te blijven voeren kunnen planwijzigingen worden doorgevoerd die bepaalde zorgen verminderen of wegnemen. Het gaat hierbij dan altijd om een afweging van belangen. Wanneer bijvoorbeeld een deel van de gronden paneelvrij wordt gelaten om uitzicht te behouden, dan zal de invulling van de resterende gronden strakker moeten gebeuren, met negatievere effecten op de bodem tot gevolg. De vraag die beantwoord moet worden is: Als er hier een zonnepark moet komen, hoe doen we dat dan op de beste manier?

De avond is door de bezoekers als nuttig ervaren. Het werd op prijs gesteld dat we, ondanks het feit dat de komst van het zonnepark nog afhankelijk is van het tender-traject, we de buurt toch nu al informeerden over ons initiatief. De posters vonden bezoekers informatief. Een deel van de vragen die men had werd door de informatie op de posters al beantwoord. Voor het deel dat niet beantwoord werd boden de posters een goede basis voor het gesprek.

In de gesprekken was er een duidelijk tweerichtingsverkeer. Waar wij zoveel mogelijk hebben uitgelegd over ons initiatief, hebben zij ons verteld over de leefomgeving, de buurt, welke zaken hier spelen en wat er voor hen belangrijk is. De sfeer en beleving van de locatie zijn hierdoor voor ons nog duidelijker geworden. De informatie die we vanuit omwonenden verkregen hebben is voor ons interessant en zal worden meegenomen in een eventueel vervolgtraject.

Een overzicht van de belangrijkste vragen en/of zorgen, en het antwoord van Kronos hierop, is hieronder opgenomen.

Vraag / Zorg	Behandeling
Bij brand kunnen zonnepanelen exploderen waardoor glasscherven op omliggend land terecht kunnen komen. Dit is zeer moeilijk te verzekeren.	Wij hebben een verzekering die dit dekt. Mocht het initiatief doorgang vinden dan kan dit verder worden geborgd.
De huidige pachter kan deze gronden niet blijven pachten.	Dit is een kwestie tussen de grondeigenaar en de pachter. Zij hebben een overeenkomst.
De woning zal minder waard worden.	Hiervoor bestaat de planschade regeling. Wij zullen een planschaderisicoanalyse laten uitvoeren wanneer we de tender winnen.
De kans dat iemand de woning zal kopen zal kleiner worden.	Dit is op voorhand eigenlijk niet te voorspellen. Niet iedereen denkt hier hetzelfde over.
Het zonnepark zal in ons uitzicht komen te liggen.	Tijdens een eventueel volgend participatieproces kan er verder worden gesproken over wijzigingen in het ontwerp, zoals een paneelvrij deel of een bredere haag.
De openheid van het landschap zal verminderen.	Dit is een feit. Er kan worden gesproken over lagere beheerhoogte van de omliggende hagen.
Is er sprake van straling?	Het RIVM rapport "Klimaatakkoord: effecten van nieuwe energiebronnen op gezondheid en veiligheid in Nederland" (2021) concludeert dat er geen negatieve effecten zijn van straling van zonneparken op de gezondheid.
Komt hier een veld panelen met een ijzeren hek eromheen?	Er komt een veld zonnepanelen, waar omheen voor de verzekering een hekwerk moet komen. Dit hekwerk bestaat uit ruwe houten palen en grofmazig gaas. Buitenom het hekwerk worden struweelhagen aangeplant om het geheel aan het zicht te ontnemen.
Hoe hoog wordt de beplanting?	Het hekwerk is 1,90 hoog, de zonnepalen zijn 1,95 hoog (in het huidige ontwerp). Daarom zal de beplanting beheerd worden op 2-3 meter.
Een zonnepark komt in de plaats van natuur.	De huidige natuurwaarden op monocultuur landbouwgrond zijn laag. Bij dit zonnepark wordt veel nieuw groen aangeplant. Daarnaast wordt de grond ingezaaid als kruidenrijk grasland en met schapenbegrazing beheerd. Het beheer wordt door een groenaannemer gedaan en op voorhand vastgelegd in een Beheerplan. Bij andere projecten zien we met deze aanpak een sterke verhoging van natuurwaarden.
De daken moeten eerst vol komen te liggen.	De gemeente heeft, in het kader van de zonneladder, berekend hoeveel er opgewekt kan worden met zon-op-dak. De conclusie is dat dit onvoldoende is, en dat zonneparken en/of windmolens nodig zijn om de doelstelling te halen.

Foto's

Klimaatproblematiek

Al zeker sinds 1960 is bekend dat het gebruik van fossiele brandstoffen zorgt voor meer CO₂ in de atmosfeer. Deze CO₂ zorgt voor de opwarming van de aarde. Dit leidt tot allerlei soorten klimaatproblematiek zoals extremer weer en de stijging van de zeespiegel. De effecten hiervan zijn op verschillende plekken ter wereld zichtbaar, van smeltende ijskappen op Antarctica tot overstromingen in Limburg.

In 2015 hebben 195 landen, inclusief Nederland, afgesproken om in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur te beperken tot ruim onder 2 graden Celsius. De Nederlandse invulling hiervan is vastgelegd in het Klimaatakkoord.

De Nederlandse politiek heeft een doel gesteld: in 2030 stoten we in Nederland bijna de helft (49%) minder broeikasgassen uit dan we in 1990 deden. Het Klimaatakkoord gaat over de maatregelen die we de komende jaren nemen om dit doel te halen.

Regionale Energie Strategie

In heel Nederland werken 30 regio's samen om het doel van het Klimaatakkoord te bereiken: Energieneutraliteit in 2050. De regio's maken hiervoor een strategie: De Regionale Energie Strategie (RES).

Sint-Michielsgestel maakt deel uit van de RES-Regio Noordoost Brabant. Hierbinnen is afgesproken dat alle gemeenten een bijdrage leveren aan de RES-opgave.

Gemeentelijke Doelstelling

De gemeente Sint-Michielsgestel wil in 2040 energieneutraal te zijn. Om dit te doen is opwek van duurzame energie nodig. De gemeente heeft berekend dat dit enkel met zon-op-dak niet mogelijk is.

Er is circa 40 hectare aan zonneparken nodig. Daarom wordt hier tot en met 2030 maximaal op ingezet. Om initiatieven voor zonneparken goed te kunnen beoordelen en de beste plannen uit te kunnen kiezen, heeft de gemeente een eerste “tender” (aanbesteding) uitgeschreven. Dit is in de basis voor 10 hectare, maar zou ook meer kunnen worden.

[Zie ook het gemeentelijk beleid, paragraaf 1.3 – 1.5](#)

Gemeentelijk Beleid

Op 17 december 2020 is de Visie zonne- en windenergie door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin staan de verschillende regels en aanbevelingen voor zonneparken en windmolens in de gemeente.

In een motie is daarnaast bepaald dat een tender voor 10 hectare zonneparken wordt opengesteld. De beoordeling van deze tender gebeurt door een onafhankelijke commissie.

Gemeentelijke Tender

Vanaf 1 december 2022 tot 1 februari 2023 kunnen initiatiefnemers principeverzoeken voor zonneparken indienen.

Tender criteria	Toepassing
Landschappelijk inpassingsplan	Wij werken samen met een onafhankelijke landschapsdeskundige
Participatiemogelijkheden omgeving	De omgeving kan op verschillende manieren participeren, zowel meedenken als financieel
Toename van biodiversiteit	Diverse maatregelen ter bevordering flora en fauna, waaronder kruidenzones rondom, bloemrijk grasland, schapenbegrazing, groene inpassing en insectenhotels. Zie ook het ontwerp.
Maatschappelijke kosten voor netaansluiting	Afstand tot aansluitpunt (middenspanning Berlicum) slechts 850 meter
Toename van recreatieve en/of toeristische waarde	In overleg met lokale belanghebbenden over de wensen. Bijvoorbeeld informatiepunt met picknicktafels, oplaadplek elektrische fietsen, of een speeltuin)

Zie ook: <https://www.sint-michielsgestel.nl/zonneparken>

Vergunningsproces

Het vergunningsproces bestaat uit de volgende stappen:

1. Initiatief indienen (tender)
2. Toetsing op ontvankelijkheid
3. Inhoudelijk beoordeling
4. Selectie initiatieven
5. Omgevingsdialoog (diverse bijeenkomsten)
6. Afstemming financiële participatie met omgeving
7. Planaanpassingen en definitief ontwerp
8. Overeenkomst gemeente
9. Aanvraag omgevingsvergunning
10. Beoordeling en verlening vergunning
11. Aanvraag SDE-subsidie (4 maanden)
12. Netaansluiting (in overleg met Enexis)
13. Bouw zonnepark (2-3 maanden)
14. Exploitatie (25 jaar)
15. Opruimen zonnepark

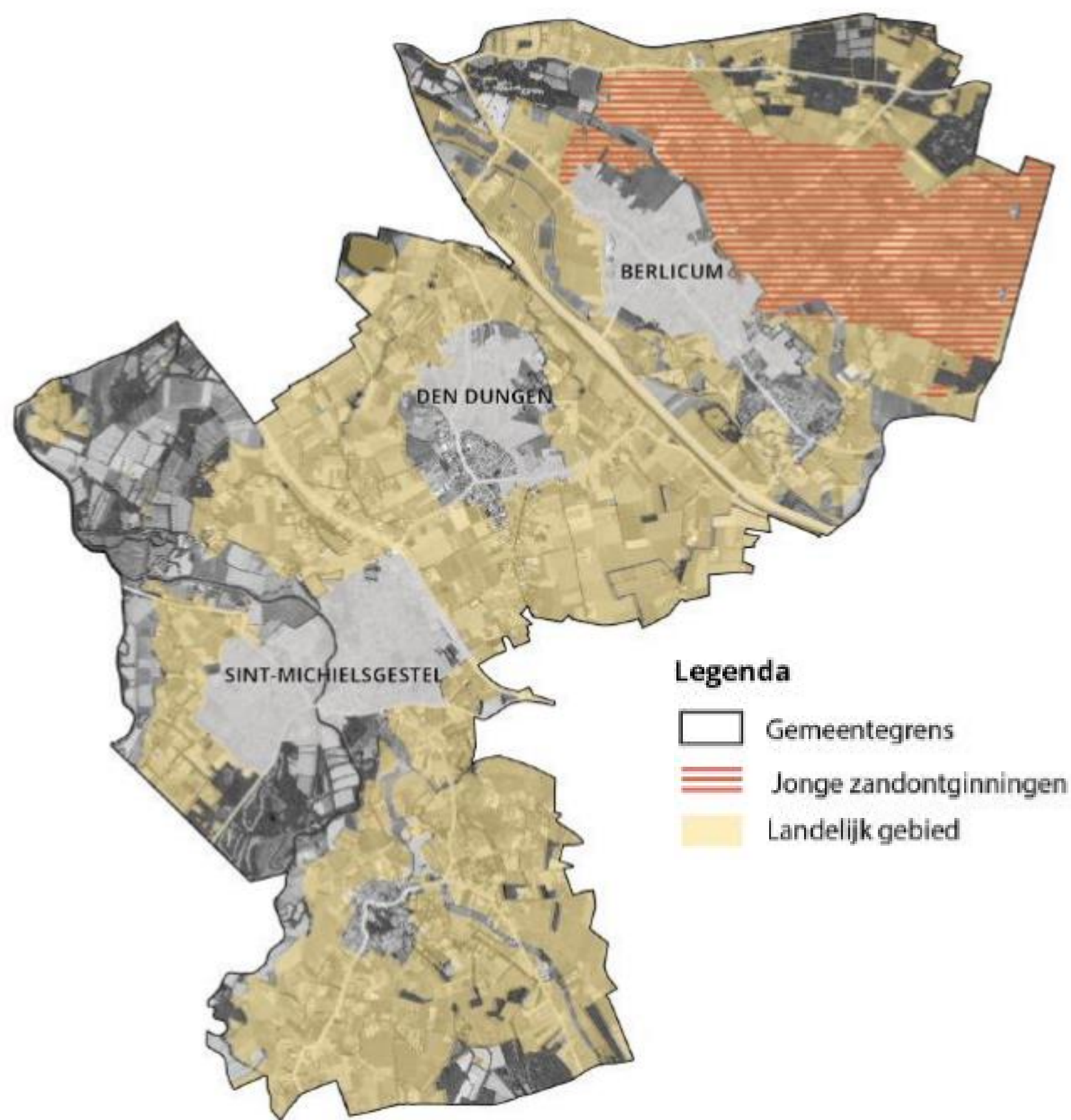
Dit project is op dit moment een initiatief dat zal worden ingediend bij de komende gemeentelijke tender. De komst van dit zonnepark is dus absoluut nog niet zeker.

Er zijn verschillende momenten in het proces waarop u bezwaar kunt maken.

De locatie

Waarom deze locatie?

Legenda

- Gemeentegrens
- Jonge zandontginningen
- Landelijk gebied

Een kijkje in de keuken: De zoektocht naar een geschikte locatie binnen het beleidsgebied. De afstand tot een aansluitpunt mag niet te ver zijn vanwege de kosten voor de aanleg van de kabel. Van alle grondeigenaren die we spreken staat slechts zo'n 10% open voor een gesprek. Slechts bij 20% hiervan komt er ook echt een initiatief voor een zonnepark uit.

Gemeentelijk beleid staat zonneparken met een maximale grootte van 10ha toe in de Jonge zandontginningen. Voor een rendabele ontwikkeling van een zonnepark is 10ha de minimaal benodigde afmeting. Het zoeken heeft zich daarom dus tot dit gebied beperkt. In de andere gebieden is maximaal 6ha per zonnepark mogelijk.

De locatie aan de Werststeeg

Binnen de Jonge Zandontginningen

Criterium beleid

Op 850m van een aansluitpunt

Criterium haalbaarheid

9,7 hectare groot

Criterium haalbaarheid

Niet direct tegen dorpsrand Berlicum

Criterium haalbaarheid

Niet in een natuurgebied

Criterium beleid

Instemming grondeigenaar

Criterium haalbaarheid

Geen beperkende rechten van derden

Criterium haalbaarheid

Mogelijkheid tot renovatie van het erf

Koppelkans

Diverse kansen voor recreatie

Koppelkans

Goede kansen voor natuurontwikkeling

Koppelkans

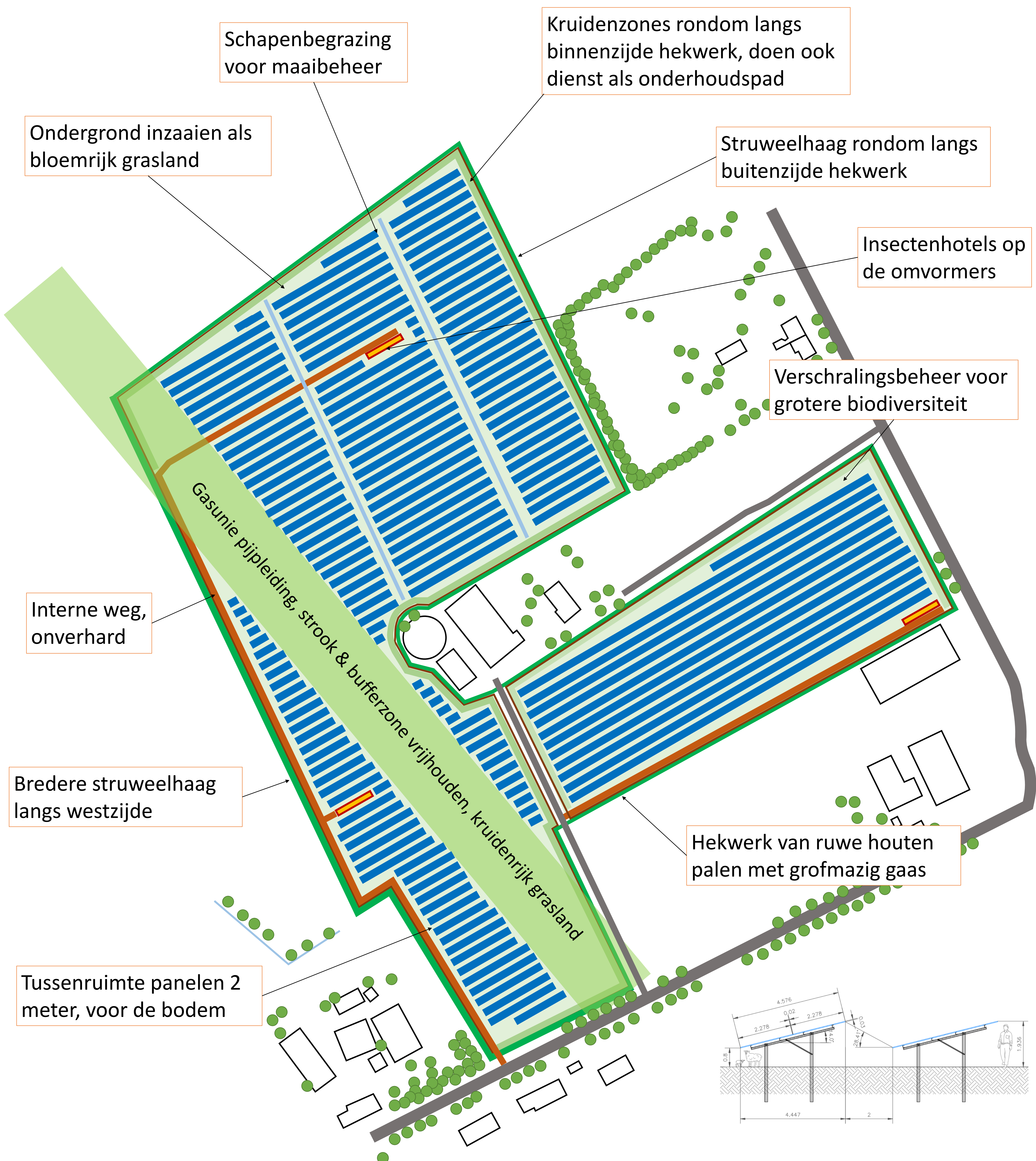
Opwekpotentie circa 8,3MWp (2000 huishoudens)

Criterium haalbaarheid

Is dit de best denkbare locatie? Nee.

Is dit de best haalbare locatie? Ja.

Het ontwerp (concept)*

Dit is een eerste, voorlopig ontwerp. Dit kan in overleg met omwonenden, gemeente en provincie verder worden aangepast. Het ontwerp is gemaakt door een onafhankelijke landschapsdeskundige.

Participatie

Wanneer dit initiatief de tender wint zal de aanvraag van de vergunning starten. Een belangrijke eerste stap hierin is participatie. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Proces Participatie

Proces Participatie betekent het meedenken over het ontwerp van het project. Bij een zonnepark betekent dat meedenken over de indeling van het zonnepark, de types en hoeveelheid groenaanplant, de afstanden tussen panelen, de ecologische versterkingen en de toevoeging van recreatie. Suggesties worden zoveel mogelijk meegenomen, en wanneer dit niet mogelijk is wordt dit toegelicht. Het einddoel is een definitief ontwerp.

Financiële Participatie

Financiële Participatie betekent het meedenken over mogelijkheden waarop de omgeving kan meeprofiteren van het zonnepark. Kronos biedt hiervoor verschillende opties, zoals mede-eigenaarschap (via de energiecoöperatie), een omgevingsfonds, collectieve inkoop van zonnepanelen of donaties aan lokale instellingen. Wanneer u zelf andere ideeën heeft is dit natuurlijk ook bespreekbaar.

Heeft u vragen, opmerkingen of ideeën? Wij horen het graag!
Stuur een email naar roald.blijleven@kronos-solar.com.